
OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1 CHIRURGIE KRKU (Petr Bavor)	17
1.1 Krční cysty, uzliny	17
1.2 Záněty, nádory	18
1.3 Štítná žláza	18
1.4 Příštítná tělíska	29
1.5 Útlakové krční syndromy	31
2 HRUDNÍ CHIRURGIE (Ronald Pospíšil)	32
2.1 Hrudní stěna	32
2.2 Pleura	36
2.3 Plíce	44
2.4 Mediastinum	49
2.5 Úrazy hrudníku	52
2.6 Operace GIT z hrudních přístupů	56
3 CHIRURGIE PRSNÍ ŽLÁZY (Martin Wald)	58
3.1 Úvod	58
3.2 Dělení onemocnění prsu	58
3.3 Diagnostika onemocnění prsu	60
3.4 TNM klasifikace karcinomu prsu	64
3.5 Léčba karcinomu prsu	65
3.6 Prognóza nemocných s karcinomem prsu	68
3.7 Komplikace chirurgické léčby	69
3.8 Dispenzarizace	71
3.9 Rekonstrukce prsu po mastektomii	71
4 NÁDORY MĚKKÝCH TKÁNÍ DOSPĚLÝCH (Jan Leffler)	72
4.1 Obecná charakteristika	72
4.2 Incidence a lokalizace sarkomů měkkých tkání	73
4.3 Symptomy sarkomů měkkých tkání	73
4.4 Diagnostika a chirurgická léčba	73
4.5 Závěry pro praxi	76

5	MALIGNÍ MELANOM (<i>Tomáš Krejčí</i>)	77
5.1	Úvod	77
5.2	Klasifikace, TNM klasifikace a staging	77
5.3	Rizikové faktory, příčiny	79
5.4	Diagnostika	80
5.5	Léčba	81
5.6	Prognóza	82
6	BŘIŠNÍ STĚNA A KÝLY (<i>Filip Pazdírek</i>)	83
6.1	Kýly	83
6.2	Záněty a nádory	88
6.3	Vývojové vady	89
7	CHIRURGIE JÍCNU A BRÁNICE (<i>Ronald Pospíšil</i>)	90
7.1	Jícen	90
7.2	Diafragmatické hernie	98
8	CHIRURGIE ŽALUDKU A DUODENA (<i>Jan Schwarz</i>)	100
8.1	Úvod – anatomické a fyziologické poznámky	100
8.2	Symptomatologie onemocnění gastroduodenálního úseku	101
8.3	Vyšetření gastroduodena	101
8.4	Onemocnění žaludku a duodena	102
8.5	Chirurgické výkony na gastroduodenu	108
9	CHIRURGIE TENKÉHO A TLUSTÉHO STŘEVA, KONEČNÍKU A ANU (<i>Jiří Hoch</i>)	115
9.1	Anatomické a funkční poznámky	115
9.2	Symptomy střevních onemocnění	118
9.3	Diagnostické poznámky	118
9.4	Tenké střevo	121
9.5	Tlusté střevo	129
9.6	Konečník a řít	138
10	CHIRURGIE JATER (<i>Jan Leffler</i>)	150
10.1	Symptomatologie nemocí jater	150
10.2	Klinické nálezy	151
10.3	Paraklinická vyšetření	151
10.4	Benigní ložisková onemocnění jater	153
10.5	Maligní onemocnění jater	155
11	ŽLUČNÍK A EXTRAHEPATICKE ŽLUČOVÉ CESTY (<i>Jan Leffler</i>)	157
11.1	Symptomatologie nemocí žlučníku a žlučových cest	158
11.2	Klinické nálezy	159
11.3	Paraklinická vyšetření	159
11.4	Léčení nemocí žlučníku a žlučových cest	160
11.5	Základní chirurgické výkony na žlučníku a žlučovodech	163
11.6	Prognóza nemocných s onemocněním žlučníku a žlučových cest	165

12	PORÁLNÍ HYPERTENZE (<i>Jan Leffler</i>)	166
12.1	Typy portální hypertenze	166
12.2	Patofyziologie portální hypertenze	167
12.3	Symptomy portální hypertenze	167
12.4	Klinické nálezy a komplikace při portální hypertenzi	167
12.5	Diagnostika komplikací portální hypertenze	168
12.6	Krvácení z jícnových varixů	168
12.7	Ascites – možnosti konzervativní a chirurgické léčby	171
13	PANKREAS (<i>Jan Leffler</i>)	172
13.1	Symptomy nemocí pankreatu	173
13.2	Klinické nálezy u nemocí pankreatu	173
13.3	Laboratorní vyšetření	174
13.4	Zobrazovací metody	174
13.5	Akutní pankreatitida	175
13.6	Chronická pankreatitida	179
13.7	Cystické procesy pankreatu	183
13.8	Nádory pankreatu	184
14	CHIRURGIE SLEZINY (<i>Jiří Hoch</i>)	188
14.1	Anatomie	188
14.2	Funkce a fyziologie sleziny	188
14.3	Malformace sleziny	189
14.4	Chirurgie sleziny	189
14.5	Splenomegalie	191
15	NÁHLE PŘÍHODY BŘIŠNÍ OBECNĚ, ZÁKLADY DIAGNOSTIKY (<i>Martin Wald</i>)	192
15.1	Úvod a definice	192
15.2	Dělení NPB	193
15.3	Diagnostika	194
15.4	Diferenciální diagnóza	199
16	ILEUS – NEPRŮCHODNOST STŘEVNÍ (<i>Zbyněk Jech</i>)	202
16.1	Definice	202
16.2	Rozdělení ileu podle příčin	202
16.3	Patofyziologie ileu a rozvoje ileózní nemoci	203
16.4	Symptomatologie ileu	205
16.5	Diagnostika ileu	205
16.6	Léčba	209
16.7	Prognóza	211
17	PERITONITIS (<i>Jan Leffler</i>)	212
17.1	Definice	212
17.2	Patofyziologie peritonitidy a sepse	213
17.3	Dělení peritonitid	214
17.4	Klinické symptomy	215

17.5	Paraklinická diagnostika	216
17.6	Indikace k chirurgické léčbě	217
17.7	Léčení peritonitid.	218
17.8	Prognóza nemocných s peritonitidou	220
18	PORANĚNÍ BŘICHA (<i>Jiří Hoch</i>)	221
18.1	Úvod	221
18.2	Poranění jater.	224
18.3	Poranění sleziny.	226
19	KRVÁCENÍ DO GIT (<i>Jan Schwarz</i>)	227
19.1	Krvácení do horní části GIT	228
19.2	Krvácení do dolní části GIT	231
20	MINIINVAZIVNÍ CHIRURGIE (<i>Jiří Svoboda</i>)	232
20.1	Laparoskopická cholecystektomie	235
20.2	Laparoskopická appendektomie	237
20.3	Laparoskopická hernioplastika tříselné kýly	237
20.4	Refluxní nemoc jícnu a hiátové hernie	238
20.5	Laparoskopické výkony na kolorektu	239
20.6	Diagnostická a terapeutická thorakoskopie	239
20.7	Budoucnost minimálně invazivní terapie	240
21	CÉVNÍ CHIRURGIE (<i>Marek Šetina</i>)	241
21.1	Úvod	241
21.2	Historie oboru	241
21.3	Cévní náhrady a cévní steh	242
21.4	Akutní tepenné uzávěry (obecně)	247
21.5	Chronické tepenné uzávěry	250
21.6	Poranění velkých cév	250
21.7	Postižení jednotlivých velkých cév	252
21.8	Cévní přístupy pro hemodialýzu	271
22	KARDIOCHIRURGIE (<i>Marek Šetina</i>)	273
22.1	Úvod	273
22.2	Historie a současnost kardiochirurgie	274
22.3	Princip mimotělního oběhu	275
22.4	Předoperační vyšetření	276
22.5	Chirurgické přístupy v kardiochirurgii	277
22.6	Ischemická choroba srdeční	278
22.7	Chlopenní vady	283
22.8	Aneurysma hrudní aorty	292
22.9	Aortální disekce	293
22.10	Srdeční nádory	294
22.11	Chirurgická léčba arytmíí	294
22.12	Miniinvasivní výkony v kardiochirurgii	295

22.13	Transplantace srdce, mechanické srdeční podpory	295
22.14	Poranění srdce	296
22.15	Vrozené srdeční vady	298
23	NEUROCHIRURGIE (Michal Tichý)	305
23.1	Kraniocerebrální poranění	305
23.2	Poranění páteře a míchy	309
23.3	Poranění periferních nervů	311
23.4	Degenerativní onemocnění páteře	312
23.5	Úžinové syndromy	314
23.6	Vrozené anomálie CNS a hydrocefalus	315
23.7	Infekční onemocnění CNS	318
23.8	Cévní mozková onemocnění	320
23.9	Mozkové nádory	323
23.10	Chirurgická léčba epilepsie	332
24	MODERNÍ TECHNIKY ŘEZU, DISEKCE, KOAGULACE, HEMOSTÁZY, SUTURY A LEPEŇI TKÁNÍ, VISCEROSYNTÉZA (Jiří Hoch)	334
25	TRANSPLANTACE ORGÁNŮ (Jaroslav Špatenka)	337
25.1	Úvod	337
25.2	Problematika dárkovství orgánů – multiorgánový odběr	341
25.3	Transplantace ledvin	346
25.4	Transplantace jater	348
25.5	Transplantace srdce	350
25.6	Transplantace plic	355
25.7	Transplantace slinivky břišní	357
25.8	Transplantace tenkého střeva a multiorgánové transplantace	358
25.9	Imunosuprese a komplikace transplantace orgánů	360
25.10	Budoucnost transplantace orgánů	361
26	SENTINELOVÁ UZLINA (Jaromír Šimša)	363
26.1	Úvod	363
26.2	Možnosti detekce sentinelové uzliny	364
26.3	Význam metody u jednotlivých nádorů	364
26.4	Výšetření in vitro	365
27	BARIATRICKÁ CHIRURGIE (Jiří Hoch)	366
27.1	Definice obezity	366
27.2	Léčba obezity	367
28	CHIRURGICKÁ INTENZIVNÍ PĚČE (Jan Neumann)	370
28.1	Pooperační monitorování	371
28.2	Monitorování kardiovaskulárního systému	371
28.3	Monitorování respiračního systému	372
28.4	Výšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy	373
28.5	Vědomí	373

29	PERIOPERAČNÍ VÝŽIVA (<i>Jan Neumann</i>)	375
29.1	Enterální výživa	375
29.2	Parenterální výživa	377
30	INFEKCE V CHIRURGII, ANTIBIOTICKÁ TERAPIE A PROFYLAXE (<i>Otakar Nyč</i>)	380
30.1	Infekce v místě chirurgického výkonu	381
30.2	Klasifikace SSI	381
30.3	Mikrobiologie SSI	381
30.4	Klasifikace operačních ran podle rizika SSI	381
30.5	Rizikové faktory vzniku a rozvoje SSI	382
30.6	Mikrobiologická diagnostika infekcí v chirurgii	382
30.7	Principy používání antibiotik v léčbě chirurgických infekcí	384
30.8	Principy antibiotické profylaxe při chirurgických výkonech	387
31	HEMATOLOGICKÁ PROBLEMATIKA V CHIRURGII (<i>Ivana Hochová</i>)	389
31.1	Antitrombotická profylaxe v chirurgii	389
31.2	Operace pacienta s chronickou antikoagulační a antiagregační léčbou	390
31.3	Chirurgická léčba u pacientů s neutropenií a trombocytopenií	392
31.4	Závažné získané krvácivé stavy u pacientů v chirurgii	393
31.5	Splenektomie a její zajištění	394
32	ANESTEZOLOGIE A RESUSCITACE V CHIRURGII (<i>Karel Cvachovec</i>)	396
32.1	Používané pojmy	397
32.2	Anesteziologické techniky	397
32.3	Nejpoužívanější farmaka	399
32.4	Zajištění anesteziologické péče	400
32.5	Konziliární spolupráce s anesteziologem	405
33	MULTIMODÁLNÍ ONKOLOGICKÁ LÉČBA (<i>Jana Prausová</i>)	407
33.1	Chirurgická léčba	408
33.2	Chemoterapie	409
33.3	Radioterapie	409
33.4	Hormonoterapie	411
33.5	Biologická terčová terapie	411
34	GENETIKA NÁDOROVÝCH ONEMOCNĚNÍ (<i>Petr Goetz</i>)	413
34.1	Hereditární nepolypózní kolorektální karcinom (HNPCC, Lynchův syndrom)	415
34.2	Familiární adenomatozní polypóza (FAP)	416
34.3	Syndrom hereditárního karcinomu prsu a ovaríí	417
34.4	Mnohočetná endokrinní neoplazie typ 1 (syndrom MEN 1)	418
34.5	Mnohočetná endokrinní neoplazie typ 2 (syndrom MEN 2)	419
34.6	Medulární karcinom štítné žlázy (MTC) a syndromy MEN 2	419

35	PATOLOGIE (<i>Roman Kodet</i>)	421
35.1	Obor patologie v chirurgii	421
35.2	Pitva	421
35.3	Bioptická patologie	422
35.4	Zobecnění optimální klinicko-patologické práce	431
36	ZOBRAZOVACÍ METODY V CHIRURGII (<i>Miloslav Roček, Jiří Lisý</i>)	433
36.1	Radiodiagnostika	433
36.2	Intervenční radiologie	444
ZOBRAZOVACÍ METODY V CHIRURGII – PŘÍLOHA		449
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA		481
PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK		544
SEZNAM ILUSTRACÍ		549
GALERIE AUTORŮ		559
REJSTŘÍK		569